

ВИДОВЕ БАГАТСТВО ГОЛИХ АМЕБ У р. ГУЙВА (м. ЖИТОМИР)

К. Є. Домінська, М. К. Пацюк, О. А. Савенко

Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

Голі амеби – одна з найпоширеніших груп найпростіших у водоймах. Питання екології амеб залишаються мало вивченими [2-4], тому нами проведено дослідження сезонних змін у видовому комплексі голих амеб р. Гуйва (м. Житомир) у 2014-2015 рр. Важливими факторами, що впливають на розвиток голих амеб є температура, вміст розчинених у воді кисню і органічних речовин [2-4], тому при вивченні сезонних явищ нами реєструвалися значення цих показників водойми [1].

Всього за період дослідження ідентифіковано 7 видів – *Saccamoeba stagnicola* Page, 1974, *Korotnevella* sp., *Vannella lata* Page, 1988, *Cochliopodium* sp.(1), *Thecamoeba striata* Penard, 1890, *Flamella* sp., *Vahlkampfia* sp.(1). Серед голих амеб впродовж усіх сезонів зустрічались види *Cochliopodium* sp.(1), *T. striata*, *Vahlkampfia* sp.(1), тоді як *S. stagnicola* знайдена лише в травні та вересні місяці, *Korotnevella* sp. – у травні і серпні місяцях, *V. lata* – березні-червні, серпні та жовтні місяцях, *Flamella* sp. – травні місяці.

Температурний діапазон у водоймі варіював від +1 до +22 °С. Найменше видове багатство голих амеб спостерігалось в зимовий період. Можливо, це пов'язано з низькою температурою водного середовища (від +1 °С до +2 °С).

Пік різноманітності голих амеб припадає на весняний період (травень місяць). Так, показники температури і концентрації розчиненого у воді кисню в травні місяці (2014 р.) становили відповідно +15 °С і 13,55 мг/л. З цим співпадає підвищення різноманіття амеб у р. Гуйва (м. Житомир). В липні 2014 року, навпаки, спостерігалось значне підвищення температури води, що вело за собою значне зменшення розчиненого у воді кисню (+ 22 °С і 4,25 мг/л відповідно). Це спричинило зниження чисельності досліджуваних протистів у р. Гуйва, що позначилось на числі видів, які реєструвались. Що ж стосується інших місяців 2014-2015 рр., то видове багатство голих амеб було відносно однорідним за кількістю видів (4 види).

Таким чином, у видовому багатстві голих амеб р. Гуйва спостерігається пік різноманітності цих організмів, що припадає на травень місяць. Мінімальний розвиток голих амеб був зафіксований взимку та влітку, коли розмноження досліджуваних об'єктів лімітує температура і кисень. Встановлено, що 3 види голих амеб здатні мешкати в широкому діапазоні вказаних чинників.

Література

1. *Строганов Н. С.* Практическое руководство по гидрохимии / Н. С. Строганов, Н. С. Бузинова. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1980. – 196 с.
2. *Patcyuk M. K.* Biotopic distribution of naked amoebas (Protista) in Ukrainian Polissya area / М. К. Patcyuk, I. V. Dovgal // *Vestnik zoologii*. – 2012. – 46 (4). – P. 355-360.
3. *Patsyuk M. K.* Tolerance of Naked Amoebas (Protista) to the Abiotic Factors / М. К. Patsyuk // *Nature Montenegro*. – Podgorica, 2013. – № 12 (2). – P. 319-323.
4. *Patsyuk M. K.* Tolerance of Naked Amoebas to the Abiotic Factors of Water Environment / М. К. Patsyuk // *V International Symposium of Ecologists of the Republic of Montenegro – The Book of Abstracts and Programme*. – Tivat, 2013. – P.137.